

Sygn. akt IV KK 194/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie **M. M. (M.)**,
skazanego za czyn z art. 193 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
w dniu 17 czerwca 2020 r.,
kasacji wniesionej na korzyść skazanego przez Prokuratora Generalnego,
od wyroku od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 3 czerwca 2019 r.,
sygn. akt II K (...),

1. uchyla punkt 6 zaskarżonego wyroku i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.;

2. obciąża Skarb Państwa wydatkami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 3 czerwca 2019 r., sygn. akt II K (...), M. M. został uznany za winnego popełnienia czynu z art. 193 k.k., za który wymierzono mu karę 30 dziennych stawek grzywny określając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł (pkt 4). Na podstawie art. 46 § 2 k.k. Sąd orzekł

wobec M. M. nawiązkę w kwocie 1 000 zł na rzecz pokrzywdzonej tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (pkt 5). Na podstawie art. 39 pkt 2b w zw. z art. 41a § 4 k.k. orzeczono środek karny w postaci zakazu jakiegokolwiek kontaktowania się z pokrzywdzoną i zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów (pkt 6). Ponadto w wyroku orzeczono o kosztach postępowania (pkt 7, 8 i 9).

Przedmiotowy wyrok dotyczył również innej osoby, wobec której Sąd Rejonowy warunkowo umorzył postępowanie karne. Rozstrzygnięcia w tym zakresie nie zostały zakwestionowane kasacją.

Wyrok uprawomocnił się w dniu 11 czerwca 2019 r.

Kasację od powyższego wyroku w zakresie pkt 6, w części dotyczącej orzeczenia o środkach karnych z art. 39 pkt 2b k.k., na korzyść skazanego wniósł Prokurator Generalny zarzucając mu „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt 2b k.k., polegające na orzeczeniu wobec oskarżonego M.M. środków karnych w postaci zakazu jakiegokolwiek kontaktowania się z pokrzywdzoną M. R. i zbliżania się do niej na odległość mniejszą niż 50 metrów, bez wskazania okresu obowiązywania tych środków, podczas gdy przepis art. 43 § 1 k.k. wskazuje, że zakazy wymienione w art. 39 pkt 2 - 2b k.k. orzeka się w latach, od roku do lat 15, co obliuguje sąd do określenia czasookresu obowiązywania środków karnych.”

W związku z podniesionym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Rejonowemu w Wieliczce do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Wyrok Sądu Rejonowego, jak trafnie podniósł skarżący, został wydany z rażącą obrazą przepisów prawa materialnego wskazanych w zarzucie kasacji.

Sąd Rejonowy w W. w pkt 6 zaskarżonego wyroku orzekł wobec skazanego M. M. , na podstawie art. 39 pkt 2b k.k. w zw. z art. 41a § 4 k.k. środek karny w postaci „zakazu jakiegokolwiek kontaktowania się z pokrzywdzoną M. R. i zbliżania

się do niej na odległość mniejszą niż 50 (pięćdziesiąt) metrów”, niemniej jednak nie określił, wbrew obowiązkowi wynikającemu z treści art. 43 § 1 k.k., czasu obowiązywania tego zakazu. Tymczasem przepis art. 43 § 1 k.k. stanowi, że tego rodzaju środek karny - o ile ustawa nie stanowi inaczej - orzeka się w latach, od roku do lat 15.

Uchybienie to miało istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o środku karnym. Brak wskazania przez Sąd Rejonowy czasu trwania zakazu, pomimo że Sąd ten był to tego zobligowany, powoduje bezspornie, iż nie można określić, jak długo ma trwać i być wykonywany przez skazanego. Nieokreślenie czasu trwania (obowiązywania) orzeczonego środka karnego powoduje, że w rzeczywistości zakaz kontaktowania się i zbliżania został orzeczony wobec skazanego bezterminowo (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2015 r., II KK 75/15). Bezspornym jest, że Sąd orzekający jest zobowiązany do umieszczenia w wyroku precyzyjnego rozstrzygnięcia co do kary i środków karnych, w tym wskazanie czasu ich obowiązywania (art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k.). Sąd Rejonowy temu obowiązkowi nie sprostał.

Zaistniałego błędu nie można postrzegać w kategoriach oczywistej omyłki pisarskiej w rozumieniu art. 105 k.p.k. (por. m.in.: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2018 r., I KZP 2/18, OSNKW 2018, z. 8, poz. 54). Nie jest to również błąd, który możliwy byłby do usunięcia w trybie art. 13 § 1 k.k.w., albowiem nie ma tu wątpliwości co do wykonania orzeczenia czy obliczenia kary. Jest to błąd bezpośrednio związany z niewskazaniem czasu trwania orzeczonego środka karnego, w sytuacji, gdy ustawa wprost statuuje wspomniany wymóg określania w wyroku, jak długo zakaz ma trwać (por. m.in.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2018 r. II KK 378/18; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 sierpnia 2018 r., III KK 437/18).

Podsumowując, stwierdzić należy, że sprawie doszło do rażącej obrazu prawa materialnego, mającej istotny wpływ na treść wyroku. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zawarte w pkt 6 wyroku nie zawiera koniecznego orzeczenia czasu trwania środka karnego, co powoduje, że obecnie środek ten ma charakter bezterminowy (a co stoi w sprzeczności z art. 43 § 1 k.k.).

Występujące uchybienie skutkowało uchyleniem orzeczenia w zaskarżonej części i przekazaniem sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W.. Orzekając ponownie, Sąd będzie miał na względzie treść art. 43 § 1 k.k., jak również fakt, że kasacja została wniesiona na korzyść skazanego.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 638 k.p.k. Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.